

Bản án số: 09/2022/HNGĐ-PT
Ngày 01-6-2022
V/v tranh chấp thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH THUẬN

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Vũ Đức Hùng.

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Văn Thành;
Bà Vũ Thị Thanh Hòa;

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Bùi Tuyết Hân - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Bình Thuận.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận: Bà Nguyễn Thị Thùy Dương - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 01 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Bình Thuận xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 02/2022/TLPT-HNGĐ ngày 03 tháng 3 năm 2022 về tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

Do Bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm số 42/2021/HNGĐ-ST ngày 29 tháng 12 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Tuy Phong bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 05/2022/QĐPT-HNGĐ ngày 16 tháng 5 năm 2022, giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn:

Ông Nguyễn Thanh L, sinh năm 1985; có mặt

Cư trú tại số 191 Nguyễn Huệ, khu phố 12, thị trấn LH, huyện TP. tỉnh BT.

2. Bị đơn:

Bà Trần Bích H, sinh năm 1987; có mặt

Cư trú tại khu phố 01, thị trấn LH, huyện TP. tỉnh BT.

3. Người kháng cáo: Bà Trần Bích H, là bị đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Nguyên đơn trình bày:

Ông Nguyễn Thanh L và bà Trần Bích H đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số: 27/2020/QĐST-HNGĐ ngày 17 tháng 02 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện Tuy Phong, về con chung: Ông Long được nuôi dưỡng cháu Nguyễn Trần Khôi Nguyên, sinh ngày 22/12/2012; Bà Huệ được nuôi dưỡng cháu Nguyễn Trần Gia Hân, sinh ngày 02/8/2017.

Sau khi ly hôn, việc chăm sóc cháu Hân không được đảm bảo, cháu Hân không được đi học ở nhà trẻ mà chỉ ở nhà với bà Huệ hoặc mẹ bà Huệ.

Do ông Long nuôi cháu Nguyên, bà Huệ nuôi cháu Hân nên tình cảm anh em của các cháu cũng bị ảnh hưởng, cháu Nguyên cũng muốn ở chung với cháu Hân. Hiện nay, bà Huệ đã có gia đình khác, đang nuôi con nhỏ nên không đảm bảo điều kiện vật chất cũng như thời gian chăm sóc cháu Hân. Ông Long cam đoan sẽ tạo điều kiện cho bà Huệ thăm nom các con bất cứ lúc nào chứ không như bà Huệ chỉ cho ông thăm con 02 tuần một lần vào những ngày thứ Bảy, Chủ nhật. Hiện nay ông Long là công chức xã, với chức danh Phó Chủ tịch UBND xã Vĩnh Tân, lương 7.000.000 đồng/tháng nên đủ điều kiện nuôi 02 cháu. Vì vậy, ông Nguyễn Thanh L yêu cầu Tòa án giải quyết:

Buộc bà Trần Bích H giao cháu Nguyễn Trần Gia Hân cho ông Nguyễn Thanh Long nuôi dưỡng cho đến khi đủ 18 tuổi. Ông Long không yêu cầu bà Huệ cấp dưỡng nuôi con.

Bị đơn trình bày:

Bà Trần Bích H và ông Nguyễn Thanh L đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số: 27/2020/QĐST-HNGĐ ngày 17 tháng 02 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện Tuy Phong, về con chung: Ông Long được nuôi dưỡng cháu Nguyễn Trần Khôi Nguyên, sinh ngày 22/12/2012; Bà Huệ được nuôi dưỡng cháu Nguyễn Trần Gia Hân, sinh ngày 02/8/2017, không ai yêu cầu cấp dưỡng nuôi con. Sau khi ly hôn, bà Huệ để cho ông Long đưa cháu Hân về chăm sóc vào ngày thứ Bảy và Chủ Nhật, hai tuần một lần chứ không có hành vi ngăn cản, hạn chế quyền thăm nom con như ông Long trình bày.

Hiện nay bà Huệ làm công nhân may, thu nhập bình quân khoảng 6.000.000 đồng/tháng. Bà Huệ đã kết hôn với ông Tiêu Hoàng Sơn, có 01 con chung 15 tháng tuổi nhưng bà Huệ vẫn đảm bảo được cuộc sống của cháu Hân nên không đồng ý yêu cầu của ông Long là giao cháu Hân cho ông Long nuôi dưỡng đến khi đủ 18 tuổi. Chồng hiện nay của bà Huệ làm nghề xây dựng thu nhập khoảng 13.000.000 đồng/tháng. Mẹ bà Huệ cũng giúp bà Huệ trong việc chăm sóc cháu Hân.

Tại Bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm số 42/2021/HNGĐ-ST ngày 29 tháng 12 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Tuy Phong đã quyết định:

Căn cứ khoản 3 Điều 28; điểm a khoản 1 Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39; khoản 1 Điều 146, khoản 1 Điều 147 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 81; Điều 82; Điều 83 Luật Hôn nhân và Gia đình; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

Chấp nhận yêu cầu “Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn” của ông Nguyễn Thanh L đối với bà Trần Bích H.

Bà Trần Bích H có nghĩa vụ giao cháu Nguyễn Trần Gia Hân cho ông Nguyễn Thanh Long trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi đủ 18 tuổi.

Ông Nguyễn Thanh L không yêu cầu bà Trần Bích H cấp dưỡng nuôi con.

Khi có lý do chính đáng, mức cấp dưỡng và phương thức cấp dưỡng có thể thay đổi. Việc thay đổi do các bên tự thỏa thuận; nếu không thỏa thuận được thì yêu cầu Tòa án giải quyết.

Người không trực tiếp nuôi con có quyền, nghĩa vụ thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung sau khi ly hôn mà không ai cản trở. Người không trực tiếp nuôi con lạm dụng nuôi con để cản trở hoặc gây ảnh hưởng đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con chung thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom con của người đó.

Trường hợp có yêu cầu của cha mẹ hoặc các nhân, tổ chức theo quy định pháp luật tại khoản 5 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình, Tòa án có thể thay đổi người trực tiếp nuôi con.

2. Về án phí: Bà Trần Bích H phải nộp 300.000 đồng án phí dân sự sơ thẩm, hoàn trả cho ông Nguyễn Thanh L 300.000 đồng tại biên lai thu tiền số 0002625 ngày 05 tháng 01 năm 2021 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Tuy Phong.

Ngày 11/01/2022, bà Trần Bích H có đơn kháng cáo yêu cầu Tòa án phúc thẩm sửa Bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm số 42/2021/HNGĐ-ST ngày 29 tháng 12 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Tuy Phong để bà Huệ được quyền nuôi con.

Tại phiên tòa:

Bà Trần Bích H giữ nguyên yêu cầu kháng cáo. Yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm, không chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thanh L.

+ Kiểm sát viên tham gia phiên tòa phát biểu ý kiến của Viện kiểm sát về việc tuân theo pháp luật trong quá trình giải quyết vụ án ở giai đoạn phúc thẩm:

- Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa và Hội đồng xét xử đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự; các đương sự tham gia tố tụng chấp hành đúng quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về nội dung vụ án: Ông Nguyễn Thanh Long yêu cầu bà Trần Bích H giao cháu Nguyễn Trần Gia Hân cho ông Long nuôi dưỡng nhưng không đưa ra được chứng cứ chứng minh bà Trần Bích Huệ không còn đủ điều kiện trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con. Vì vậy, đề nghị hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận kháng cáo của bà Trần Bích Huệ, sửa bản án sơ thẩm, không chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thanh Long.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, kết quả tranh tụng tại phiên tòa và ý kiến của Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận, Hội đồng xét xử nhận thấy:

[1] Về thủ tục tố tụng:

- Bà Trần Bích H kháng cáo trong thời hạn và đúng quy định pháp luật nên vụ án được xem xét theo thủ tục phúc thẩm;

- Tòa án cấp sơ thẩm đã xác định quan hệ pháp luật tranh chấp, thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 3 Điều 28, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

[2] Xét kháng cáo của bà Trần Bích H:

Theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số: 27/2020/QĐST-HNGĐ ngày 17 tháng 02 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện Tuy Phong, ông Nguyễn Thanh Long được nuôi cháu Nguyễn Trần Khôi Nguyên; Bà Trần Bích Huệ được nuôi cháu Nguyễn Trần Gia Hân.

Theo đương sự trình bày: Ông Nguyễn Thanh Long hiện đang làm việc tại Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Tân, huyện Tuy Phong có thu nhập khoảng 7.000.000 đồng/tháng. Bà Trần Bích Huệ đang làm công nhân may, thu nhập khoảng 6.000.000 đồng/tháng. Sau khi ông Long và bà Huệ ly hôn, ông Long kết hôn với bà Nguyễn Thị Minh; Bà Huệ kết hôn với ông Tiêu Hoàng Sơn. Bà Minh có 01 con riêng và đang sống cùng ông Long, bà Minh. Ông Sơn có 01 con riêng đang sống cùng bà Huệ và ông Sơn. Ông Nguyễn Thanh Long, bà Trần Bích Huệ đều có chỗ ở ổn định. Bà Huệ và ông Sơn có 01 con chung nhưng mẹ ruột bà Huệ cũng hỗ trợ, giúp đỡ bà Huệ trong việc chăm sóc các cháu. Quá trình nuôi dưỡng cháu Nguyễn Trần Gia Hân, bà Huệ cũng không có hành vi vi phạm nghiêm trọng nghĩa vụ trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con. Như vậy điều kiện chăm sóc con chung của ông Long và bà Huệ tương đương nhau. Theo khoản 2 Điều 84 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014 quy định việc thay đổi người trực tiếp nuôi con được giải quyết khi có một trong các căn cứ sau:

“a) Cha, mẹ có thỏa thuận về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con phù hợp với lợi ích của con;

b) Người trực tiếp nuôi con không còn đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con.”

Ông Nguyễn Thanh Long cho rằng bà Trần Bích Huệ không đảm bảo thu nhập, không chăm sóc con tốt nhưng không cung cấp được chứng cứ chứng minh. Vì vậy, Tòa án sơ thẩm chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thanh Long là không có cơ sở.

Đối với ý kiến của ông Nguyễn Thanh Long cho rằng bà Trần Bích Huệ hạn chế quyền thăm nom con (cháu Nguyễn Trần Gia Hân) của ông Long thì ông Long có quyền yêu cầu cơ quan thi hành án dân sự huyện Tuy Phong xem xét, giải quyết.

Từ những nhận định trên, xét thấy yêu cầu kháng cáo của bà Trần Bích Huệ là có cơ sở chấp nhận. Hội đồng xét xử phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm, không chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thanh Long như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận.

[3] Về án phí:

Do yêu cầu kháng cáo được chấp nhận nên bà Trần Bích Huệ không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm. Ông Nguyễn Thanh Long phải chịu án phí dân sự sơ thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 2 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự,

Chấp nhận kháng cáo của bà Trần Bích Huệ.

Sửa Bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm số 42/2021/HNGĐ-ST ngày 29 tháng 12 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Tuy Phong.

Áp dụng khoản 2 Điều 84 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014; Điều 26, Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

1. Không chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thanh Long về việc yêu cầu bà Trần Bích Huệ giao cháu Nguyễn Trần Gia Hân, sinh ngày 02/8/2017 cho ông Nguyễn Thanh Long trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi đủ 18 tuổi.

2. Về án phí:

- Ông Nguyễn Thanh L phải chịu tiền án phí dân sự sơ thẩm là 300.000

đồng (Ba trăm nghìn đồng), được khấu trừ tiền tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai thu tiền số 0002625 ngày 05 tháng 01 năm 2021 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Tuy Phong. Ông Long đã nộp đủ án phí sơ thẩm;

- Hoàn trả cho bà Trần Bích Huệ số tiền 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tạm ứng án phí dân sự phúc thẩm theo biên lai thu số 0003270 ngày 16/02/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tuy Phong.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án (ngày 01 tháng 6 năm 2022).

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Bình Thuận;
- TAND huyện Tuy Phong;
- Chi Cục THADS huyện Tuy Phong;
- Các đương sự;
- Lưu: hồ sơ vụ án.

**TM.HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TOÀ**

(Đã ký)

Vũ Đức Hùng